

Jaarverslag 2016

Present Nederland

Voorwoord

Met een prachtig symposium vierden we in 2016 het tienjarig jubileum van Present Nederland. Dat is altijd een moment om terug èn vooruit te blikken. Twee basisemoties die overheersen zijn trots en dankbaarheid. In al die jaren heeft Present zóveel kunnen betekenen voor mensen. Al snel denk je dan aan al die mensen die 'geholpen' zijn. Maar het hoort ook bij Present om te kijken naar al die mensen die wij geholpen hebben om andere mensen te helpen. Want in onze filosofie begint het allemaal daar: waar is het sociaal kapitaal, het altruïstisch potentieel, wie willen en kunnen in actie komen? Door op die manier te kijken naar de behoeften van mensen is Present de snelst gegroeide vrijwilligersmakelaar van de afgelopen 10 jaar. Behalve groei van vrijwilligers aantallen levert Present ook impact en rendement voor de samenleving. Mensen kunnen een stapje vooruit zetten en de ondersteuning levert forse besparingen op in overheidsvoorzieningen. Soms wel oplopend tot €35.000,- bij één project.

Toch zien we de toekomst niet op alle fronten rooskleurig. Zeker, er is nog veel sociaal kapitaal beschikbaar. En helaas, het aantal 'kwetsbaren' groeit nog steeds. Voor Present genoeg verbindingspotentieel zou je zeggen. Dat klopt, maar het is niet vanzelfsprekend dat Present hart, hoofd en handen inzet om het allemaal maar te organiseren. Al dat mobiliseren, voorlichten, coördineren, matchen en organiseren moet vakkundig en zorgvuldig gedaan worden. Dat vraagt om continuïteit en daarom om inzet van betaalde krachten. Regelmatig wringt daar lokaal de schoen. De overheden en de maatschappelijke organisaties waaraan het werk van Present waarde toevoegt en rendement oplevert zouden hun waardering meer financieel kunnen vertalen. Het zou bijdragen aan de motivatie van alle betrokkenen en een stuk gedeeld eigenaarschap voor de samenleving zichtbaar maken.

Erik Dannenberg- voorzitter

Tiemen Zeldenrust - directeur

Leeswijzer

1. Over Present p. 4
2. Over Present Nederland p. 8
3. Groei & Ontwikkeling p. 15
4. Stevig verankerd p. 17
5. Programma's & kenniskringen p. 20
6. Samen Present p. 24

1. Over Present

Doelstelling en doelgroepen

Doelstelling

Stichting Present wil een beweging op gang brengen in de samenleving die tot gevolg heeft dat meer mensen, met hun beschikbare mogelijkheden, het vanzelfsprekend vinden om naar elkaar om te zien.

De *missie* van Present is om een brug te slaan tussen groepen mensen die iets te bieden hebben en cliënten van maatschappelijke organisaties (hulpverleningsorganisaties, van gemeenten tot zorginstellingen en woningcorporaties) die daarmee geholpen kunnen worden.

Doelgroepen

De primaire doelgroep van Present bestaat uit mensen die iets te bieden hebben en zich vrijwillig in willen zetten. Groepen uit kerken, bedrijven, verenigingen en andere sociale verbanden en groepen vrienden, buurtgenoten of gezinsleden. Ook vluchtelingen zijn op meerdere plaatsen, al dan niet samen met Nederlanders actief voor Present. Zij zetten zich in voor anderen met een hulpvraag van wie het eigen netwerk ontoereikend is of die problemen hebben op het gebied van financiën en gezondheid. In de praktijk betreft dat met name ouderen, langdurig werklozen, etnische minderheden, chronisch zieken, mensen met een verstandelijke beperking of psychische problemen, alleenstaande moeders, zwaar belaste mantelzorgers, ex-gedetineerden en dak- en thuislozen.

1. Over Present

De Present formule

Groepen vrijwilligers zetten zich merendeels in eenmalige hulpprojecten in voor mensen die hulp nodig hebben. Deze cliënten worden al begeleid door een maatschappelijke organisatie. De betrokken hulpverlener wordt actief bij het project van de groep vrijwilligers betrokken.

De formule van Present heeft de volgende kenmerken:

1. Het aanbod van burgers die zich willen inzetten is het vertrekpunt. De vraag aan hen is: wat heb jij de samenleving te bieden en wanneer kun je tijd beschikbaar stellen?
2. Dat aanbod brengt Present onder de aandacht van maatschappelijke organisaties die werken op het terrein van wonen, zorg en welzijn. Zij kennen de hulpvragen die er zijn. De inzet komt daardoor op de goede plek terecht. Vrijwillige inzet – met een eigen unieke kwaliteit – vult het werk van professionals aan en versterkt dat.
3. Present werkt met een plaatselijk team aangestuurd door één of meer professionele coördinatoren. Het team begeleidt groepen bij hun inzet en bewaakt de kwaliteit en duurzaamheid.
4. Het effect van Present is het grootst als de formule plaatselijk gedragen en ingebed is. Daarom is het belangrijk dat plaatselijke initiatiefnemers een Stichting Present starten. Ze krijgen daarbij ondersteuning vanuit de landelijke organisatie. Bij de start wordt partnerschap gezocht en daarna onderhouden met kerken, bedrijven, scholen, maatschappelijke organisaties, verenigingen, woningcorporaties, et cetera.

1. Over Present

Present maakt verschil

"Impact maken gaat het beste, als een interventie verschil maakt ten opzichte van bestaande andere interventies. Dan valt die op en vult bovendien een leemte die blijkbaar bestaat tussen bestaande voorzieningen. Present maakt als geen ander het verschil. De vrijwilligers van Present zijn niet bang voor vieze handen. Ze pakken het meest zichtbare en praktische probleem aan dat mensen hebben: een onleefbare leefomgeving. Om wat voor reden dan ook kunnen burgers (tijdelijk of structureel) niet zelfstandig hun leefomgeving onderhouden of opbouwen. Hun huis is vol, vies en/of slecht onderhouden. Ze raken hierdoor geïsoleerd. De verwaarloosde leefomgeving is in de ervaring van Present, altijd een symptoom van onderliggende problematiek. Door in één keer de directe leefomgeving weer leefbaar te maken, zorgt Present voor een doorbraak in bestaanszekerheid. Dit is de trigger die nodig is om onderliggende problematiek weer aan te kunnen pakken. Voor een dergelijke ingreep is geen goede oplossing binnen het bestaande professionele hulpverleningsveld of binnen andere vrijwilligersorganisaties.

"...door in korte tijd een grote praktische klus te klaren"

Het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) in Presenting Present, 1.1.

Toch is het de eerste stap naar het verder op orde brengen van het leven en een aanleiding voor het opstarten van andere hulpverlening. Door te werken in groepen aan korte intensieve projecten krijgt Present het voor elkaar om hierin het verschil te maken. Vaak heeft dit een Domino-effect: een goede leefomgeving kan een nieuwe start betekenen en op psychisch alsook op fysiek en praktisch niveau kan 1 Present project vele verbeteringen inleiden in het leven van de ontvanger."

2. Over Present Nederland

Het Franchisemodel

Stichting Present wordt gevormd door een netwerk van lokale stichtingen in Nederland die statutair met Stichting Present Nederland verbonden zijn.

Meteen vanaf de start in 2003 in Zwolle bleek de formule succesvol. Omdat er ook uit andere plaatsen belangstelling kwam, werd besloten om in te zetten op verbreding van de beweging in Nederland. Hiertoe werd Stichting Present Nederland opgericht. Uitgangspunt was dat Present Nederland geen groot hoofdkantoor met lokale afdelingen moest worden. Doelstelling was dat Present zich zou ontwikkelen tot een netwerk van zelfstandige lokale stichtingen die de formule van Present adopteren met Present Nederland als kleine, ondersteunende organisatie en bewaker van de formule.

Het organisatiemodel kan getypeerd worden als een franchisemodel. Lokale initiatiefnemers richten na screening door Present Nederland als franchisegever een plaatselijke Stichting Present op. Jaarlijks levert de lokale stichting als franchisenemer een financiële bijdrage aan Present Nederland. Er hoeft geen instap fee betaald te worden.

BETEKENIS VAN DE FRANCHISEOVEREENKOMST

De franchise overeenkomst wordt verankerd in de statuten en heeft voor de lokale stichting de volgende betekenis:

- Alleenrecht op gebruik van de (geregistreerde) naam van Stichting Present in het statutair vastgestelde geografische gebied
- Adoptie van de formule en werkwijze van Stichting Present
- Profiteren van de uitstraling van het merk Present;
- Bescherming van de formule
- Toegang tot het uitgebreide netwerk van lokale collega-stichtingen en Present Nederland
- Het met de lokale bijdrage mede mogelijk maken van de groei van het landelijke netwerk
- Recht op ondersteuning door Present Nederland

2. Over Present Nederland

Groei van het landelijk netwerk

Present Nederland is verantwoordelijk voor:

- ondersteuning van het netwerk van lokale stichtingen.
- groei van het landelijk netwerk;

Bij de groei van het netwerk werkt Present Nederland samen met lokale initiatiefnemers. Zij richten de stichting op en Present Nederland faciliteert en adviseert. We onderscheiden daarbij het voortraject en het werkgroeptraject.

Voortraject

Mensen die belangstelling hebben voor Present melden zich rechtstreeks of via een lokale stichting Present bij Present Nederland. Ze hebben van Present gehoord in de media of in hun netwerken en vragen zich af hoe Present in hun woonplaats gestalte kan krijgen.

Als er concrete belangstelling is om zelf met Present te starten, verkent Present Nederland met hen de mogelijkheden. Bij een positief oordeel komt er een vervolg. Er wordt gezocht naar meer mensen in de desbetreffende plaats die mee willen denken. Aan hen worden presentaties gegeven over de werkwijze van Present en de inhoud van het opstarttraject. Doel is dat er een brede en kwalitatief sterke werkgroep start van waaruit de lokale stichting Present wordt opgericht.

“Ik ken geen vrijwilligersorganisatie waar vrijwilligers hun handen zo letterlijk vuil durven te maken als Present.”

Eelke Blokker

2. Over Present Nederland

Groei van het landelijk netwerk (2)

Werkgroeptraject

De werkgroep start met het tekenen van een intentieverklaring.

Daarna volgen er 6 stappen:

1. Er wordt een routeplan voor het oprichten van de stichting opgesteld.
2. Het marktonderzoek wordt opgestart. Daarbij worden gesprekken gevoerd met maatschappelijke organisaties, mensen uit kerken en bedrijven, vrijwilligersorganisaties, woningcorporaties, de gemeente en andere relevante partijen.
3. De werkgroep schrijft een strategisch plan.
4. De werkgroep vormt een bestuur of gaat op zoek naar bestuursleden.
5. Rond de oprichting van een stichting maakt het inmiddels gevormde bestuur plannen voor de werving en selectie van een betaalde coördinator.
6. Na de oprichting werft het bestuur fondsen om de financiering van de nieuwe stichting mogelijk te maken.

‘Als je de mensen weet te mobiliseren en je kunt dat verbinden aan wat nodig is.... dan zijn er hele mooie dingen mogelijk!’

Bas Arends

Bij al deze activiteiten is Present Nederland betrokken als coach, adviseur en procesbegeleider. Ook kan Present Nederland de lokale Stichting Present vertegenwoordigen in allerlei gesprekken.

2. Over Present Nederland

Ondersteuning van de lokale stichtingen

1

Advisering coördinator en bestuur

Coaching, klankbord en advies op maat met regiocoördinator als aanspreekpunt. O.a. door aanbieden van de jaarlijkse zelfevaluatie.

2

Formule bewaken

Toezicht en advisering t.a.v. de werkwijze van de lokale stichtingen.

3

Faciliteren van kennis delen en ontmoeten

Faciliteren en stimuleren van onderling kennis delen en ontmoeten door o.a. regiobijeenkomsten; landelijke Presentdagen; Besturendag; trainingsmomenten, inspiratielabs.

4

Fondsenwerving

Relatiebeheer en werven van fondsen en bedrijven; ontwikkelen en onderhouden van fondswervingsconcepten zoals donateurs, Nonstop Present (sponsoractie) en programma's.

5

Innovatie

Monitoren van lokale vernieuwende good practices en die toepasbaar maken voor andere stichtingen. Ontwikkelen van nieuwe concepten.

2. Over Present Nederland

Ondersteuning van de lokale stichtingen (2)

6

PR & Communicatie

Landelijke PR en ondersteunen stichtingen bij lokale PR; huisstijl; website; brochures; free publicity; social media; etc.

7

ICT systemen

Presentnet (CRM, projectenregistratie); Fannotenbeheer; websites.

8

Kenniscentrum

Vraagbaak voor algemene informatie; intranet.

9

Landelijke representatie en belangenbehartiging

Onderhouden van landelijke contacten en netwerken met bedrijven, overheden, maatschappelijke organisaties, kerken, politiek en media.

10

Trainingen

Presentacademy bestaande uit o.a. een introductie cursus voor nieuwe coördinatoren; training gezinnenmethodiek; training fondsenwerving en bedrijvenbenadering; werving Fannoten (donateurs); kerken.

2. Over Present Nederland

Bestuur en financiën

Bestuur

In september 2016 was er een wisseling van voorzitter in het bestuur van Present Nederland. André Rouvoet die vanaf 2012 voorzitter van Present Nederland was, trad af en werd opgevolgd door Erik Dannenberg. De nieuwe voorzitter is een oude bekende van Present. In 2003 stond Erik Dannenberg aan de wieg van Present in Zwolle en was de eerste voorzitter van Present ooit. Ook was hij nauw betrokken bij de oprichting van Present Nederland eind 2005.

Ook Marco van der Graaf was aan het einde van zijn termijn. Hij nam afscheid als bestuurslid van Present Nederland, na daarvoor ook jarenlang als bestuurder van Present Amsterdam actief geweest te zijn. Wout Schonewelle en Hester Tjalma zijn als algemeen bestuurslid toegetreden tot het bestuur.

Eind 2016 had het bestuur de volgende samenstelling:

- Eric Dannenberg
- Hans Dijkstra
- Anne Westerduin
- Liesbeth Keppel
- Daniëlle van Lith-Woestenberg
- Hester Tjalma
- Wout Schonewelle

Kosten directie

Present Nederland valt onder de CAO Welzijn. Directeur Tiemen Zeldenrust zit in schaal 11 van deze CAO. Zijn beloning blijft ruim binnen de VFI norm. De bestuursfuncties zijn onbezoldigd.

Op www.presentnederland.nl is de gedetailleerde financiële jaarrekening over 2016 te vinden.

2. Over Present Nederland Team

De personele bezetting bleef in 2016 hetzelfde met 6 betaalde medewerkers waarvan 2 fulltime en 4 parttime. Door ziekte van één van de medewerkers en door het zwangerschapsverlof van Jeannette den Hertog werd Jantine Dekker aangesteld als tijdelijk projectleider Programma Naamsbekendheid en Donateurswerving en Communicatie en Fondswerving.

De reguliere betaalde formatie bedraagt hiermee 4,0 fte. Daarbovenop 0,9 fte op projectbasis (Vrijwillig Dichtbij, Naamsbekendheid).

Het team van Present Nederland zag er per 31 december 2016 als volgt uit:

- **Cato Bakker** - 0,22 fte betaald, 0,22 vrijwillig tot 1-9-2016
Medewerker Projecten, administratie
- **Jeannette den Hertog** - 0,66 fte
Adviseur regio, kwaliteit en ICT
- **Arjan Klein** - 1,0 fte
Adviseur fondsenwerving, regio en trainingen
- **Wilma Oosterhuis** - 0,7 fte
Bureaucoördinator en Communicatie
- **Marleen de Vries** - 0,66 fte
Adviseur regio, innovatie en financiën, programmaleider Vrijwillig Dichtbij
- **Tiemen Zeldenrust** - 1,0 fte
Directeur
- **Jantine Dekker** 0,66 fte
Programmaleider Naamsbekendheid & Donateurs-werving, vanaf 1 oktober 2016

2. Over Present Nederland Vrijwilligers

Daarnaast kan ook het team van Present Nederland niet bestaan zonder vrijwilligers. De werkgroep Present Online houdt zich bezig vanuit een helpdeskfunctie met het beheer van websites en e-mail. De samenstelling eind 2016:

- Moniek Kars
- Jack Sneider
- Alex Nieuwenhuis
- André Vink.
- Kristien de Vries

Ook de Presentdagen worden voor een deel door vrijwilligers georganiseerd. Afgelopen jaar bestond de werkgroep Presentdagen uit de volgende personen:

- Rob Zigter
- Gerda van der Molen
- Elsje Goudzwaard
- Margreet Smit
- Peter Schutte

Lokale Presentmedewerkers zijn in dienst van de lokale stichtingen Present. Zie voor meer informatie hierover de lokale jaarverslagen.

3. Groei & Ontwikkeling

Groei van Present

Het landelijk netwerk Present is in 2016 uitgegroeid naar 76 lokale stichtingen in 130 gemeenten. Nieuwe stichtingen zijn Present Noordwest Friesland, Ermelo, Achterhoek-Winterswijk en Terneuzen. Eind 2016 was Present in oprichting in o.a. Parkstad, Achtkarspelen en Tietsjerkeradeel, Friese Walden, Hilversum en Hoeksche Waard.

Ook het aantal vrijwilligers en projecten is weer gegroeid. In 2016 hebben 38.464 vrijwilligers zich groepsgewijs ingezet in 7.076 projecten. Ter vergelijking, in 2015 waren dat ca. 36.000 vrijwilligers in 6.600 projecten, in 2014 28.500 vrijwilligers in 5.000 projecten. In 2013 was het aantal vrijwilligers 26.000 in 4.400 projecten.

Koplopers qua aantallen vrijwilligers zijn:

Present Amsterdam - 3.500 vrijwilligers in 700 projecten;

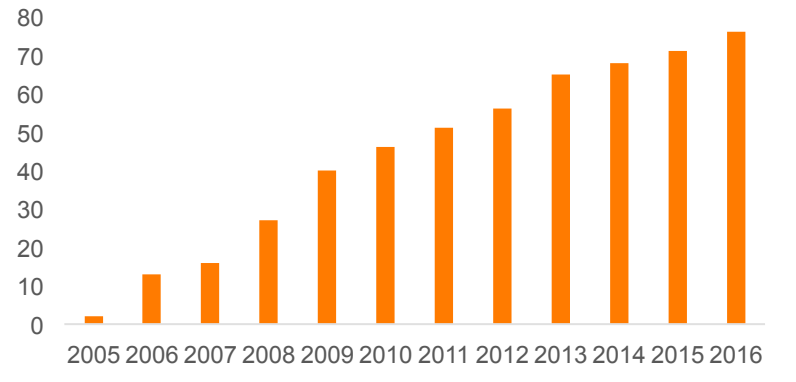
Present Utrecht - 2.051 vrijwilligers in 321 projecten;

Present Apeldoorn - 1.311 vrijwilligers in 157 projecten;

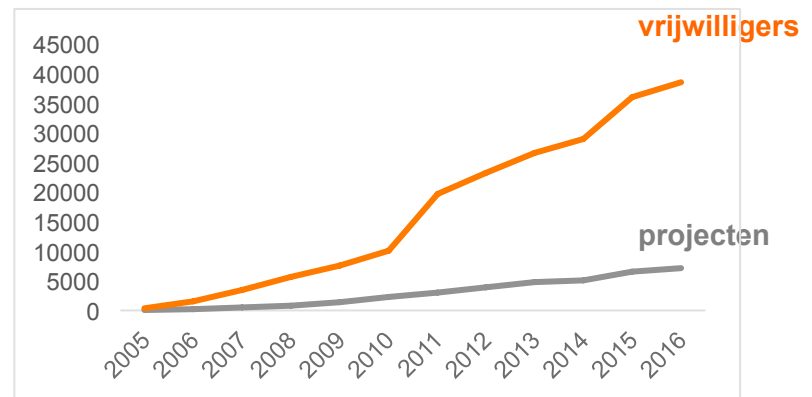
Present Zwolle - 1.200 vrijwilligers in 300 projecten;

Present Den Haag - 1.161 vrijwilligers in 188 projecten.

Aantal stichtingen

Aantal projecten en vrijwilligers

3. Groei & Ontwikkeling

Groei van Present (2)

Eind 2016 waren er bij Present, lokaal 113 betaalde krachten actief, vrijwel allen op part-time basis. 675 mensen waren actief als 'vaste vrijwilliger', b.v. als bestuurslid lid van het operationele team alwaar zij een onmisbare bijdrage leveren in de project organisatie en aan het begeleiden van vrijwilligersgroepen.

Na al die jaren groeit Present dus nog steeds, al zijn er lokaal verschillen. In steeds meer plaatsen raakt Present steeds beter verworteld in de lokale samenleving. Potentiële vrijwilligers en ook hulpverleners weten de lokale Present stichting te vinden. De groei heeft ook te maken met de uitbreiding van de sociale verbanden zoals groepen vluchtelingen en statushouders en mensen met een beperking.

4. Stevig verankerd

10-jarig bestaan Present Nederland

Present verankert steeds meer. Dat bleek uit het jubileum dat we in 2016 vierden. Maar het blijkt ook uit de aandacht die we geven aan het thema 'verduurzamen'.

Jubileum en diner ter gelegenheid van 10-jarig bestaan Present Nederland

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan is tijdens een symposium samen met de lokale stichtingen Present in april 2016 teruggekeken naar de groei en het succes van de beweging van omzien naar elkaar. De impact die Present heeft in de samenleving was van te voren besproken met 'founders en watchers' van Present. Via prachtige 'rodebank filmpjes' konden de bezoekers van het symposium de groei, ontwikkeling en impact van Present volgen.

Aansluitend werd tijdens een diner met een aantal partners en bijdragen van enkele lokale stichtingen met Andries Knevel als gespreksleider doorgesproken over het thema verduurzamen van maatschappelijke initiatieven, met als voorbeeld het succesvolle meerjarige programma

Verduurzamen Present. In de maanden na het symposium zijn de banden met diverse fondsen aangehaald en is gesproken over de mogelijkheid aan te vragen voor een volgende fase van het programma Verduurzamen Present vanaf 2017.

Na een aantal jaren ervaring met Verduurzamen Present is er stilgestaan bij de lessen die we kunnen trekken uit het werken met dit verduurzamingsprogramma. Dit is gedaan met de betrokken lokale stichtingen en fondsen (Porticus en Adessium). Present werkt als eerste stichting aan een dergelijk verduurzamingsprogramma en de uitkomsten kunnen dan ook relevant zijn voor organisaties buiten Present.

Gezien de relevantie gaat Present inzetten op het vinden van nieuwe financiers voor het programma dat bedoeld is voor Present stichtingen ouder dan drie jaar.

4. Stevig verankerd

10-jarig bestaan Present Nederland

Arie Slob over zijn ervaring met Present

'Met het uur zag je niet alleen het huis, maar ook de bewoner veranderen. Een heel mooie ervaring.'

Benieuwd naar wat ze nog meer over Present zeggen? Bekijk de 'rode bank filmpjes' op presentnederland.nl/jaarverslag

Oprichter Rudolf Setz over Present

'Misschien doet het wel meer met degene die zich inzet dan met degene die geholpen wordt.'

4. Stevig verankerd

10-jarig bestaan Present Nederland

Veel stichtingen hebben moeite om de overgang te maken van de landelijke financiering die in die periode beschikbaar is naar het werven van lokale en regionale fondsen.

De winst die het Programma Verduurzamen Present oplevert zit in de analyse van mogelijkheden, het versterken en aanboren van een extern netwerk en een grotere naamsbekendheid. Voor de interne organisatie betekent het een betere taakverdeling, meer inzet van vrijwilligers en meer mogelijkheden tot profilering in de lokale samenleving.

Behalve de lokale stichtingen investeerden we ook in de verduurzaming van Present Nederland. In het afgelopen jaar heeft Present Nederland zich met een klein, maar betrokken team ingezet voor het netwerk van lokale stichtingen. Voor het grootste deel bestond die inzet uit het werk dat we altijd doen, zoals het op maat ondersteunen van teams en besturen, het aanbieden van toerusting en training en stimuleren van onderlinge ontmoeting, begeleiden van lokale initiatiefnemers van nieuwe stichtingen, onderhouden en ontwikkelen van ICT,

het landelijk representeren van Present en inzet voor de naamsbekendheid, betrekken van fondsen bij Present en het levend houden van de formule door innovatie en het bewaken van de kwaliteitsnorm.

5. Programma's en Kenniskringen

Vrijwillig Dichtbij

Kennis, innovatie en kwaliteit zijn belangrijke thema's waaraan we met de ontwikkeling van programma's, kenniskringen en samenwerkingsverbanden aandacht geven.

Vrijwillig Dichtbij

Vrijwillig Dichtbij is een landelijk programma voor vrijwilligersorganisaties met lokale afdelingen om hen te ondersteunen bij het proces van veranderingen die de transitie met zich meebrengen. Binnen het programma werken 14 landelijke vrijwilligersorganisaties met Vereniging NOV en het Ministerie van NOV samen ter versterking van het vrijwilligerswerk.

Present is actief betrokken bij het driejarig programma en maakt de toegevoegde waarde, impact en opbrengst van Present zichtbaar. Dit doet Present door middel van trainingen, seminars en een kenniskring van het programma Verduurzamen Present voor besturen en coördinatoren. Dit is van belang voor hun samenwerking met lokale zorg- en welzijnsorganisaties en hun positionering richting wijk- en buurtteams, andere vrijwilligersorganisaties en de gemeente.

Dit versterkt de positie van Present lokaal en voor het van betekenis zijn en blijven in de lokale situatie. De toerusting richt zich op de inrichting van de eigen organisatie en de cruciale rol van vrijwilligers.

Het programma biedt ruimte voor advies en ondersteuning op maat en voor de start van nieuwe kenniskringen en een innovatieagenda. Ook de relatie met lokale bestuursleden had de aandacht tijdens regionale bestuursoverleggen en de Present Besturendag in november. Tijdens deze dag is ook een aantal workshops gegeven om de bestuursleden toe te rusten tot hun taak. Gezien het feit dat de ontwikkeling laat zien dat steeds meer vrijwilligers worden betrokken bij het operationele team, richt de training en toerusting zich ook op deze groep. De ervaringen van andere vrijwilligersorganisaties die meedoen aan het programma, nemen we hierin mee.

5. Programma's en Kenniskringen

Kenniskringen

Kennis- en intervisiekring Present en bedrijven.

Deze kenniskring is opgestart begin 2016 en ontwikkelt een handreiking op basis van eigen ervaringen en tips over samenwerking met bedrijven en voor marketing. Een handreiking en trainingsmomenten vormen onderdeel van het delen. In 2017 zijn de resultaten voor het hele Presentnetwerk beschikbaar.

Intervisiegroep gelijkwaardigheid en wederkerigheid

Doel is dat een aantal lokale stichtingen aan de slag gaat om de gelijkwaardigheid tussen hulpbieder en hulpontvanger te vergroten en in onze werkwijze (meer) ruimte te bieden voor vormen van wederkerigheid. De ervaringen zijn gedeeld in de intervisiegroep, waarna de tips en voorbeelden binnen het netwerk van lokale stichtingen gedeeld worden. Tijdens de Presentdagen 2016 en 2017 is wederkerigheid tijdens een seminar aan de orde geweest.

Kenniskring Present voor en met vluchtelingen

In 2015 kwamen veel initiatieven op gang als gevolg van de grote stroom vluchtelingen uit vooral Syrië en Eritrea. Lokale stichtingen Present matchten de bereidheid van honderden burgers die iets wilden betekenen voor deze vluchtelingen. Steeds meer waren de vluchtelingen zelf bereid om iets terug te doen voor het land dat hen opving door zich als vrijwilliger op te geven. Effecten hiervan zijn dat het beeld over vluchtelingen kan kantelen en de vluchteling eerder integreert. Om de lokaal opgedane ervaringen en expertise beter te kunnen delen en om nieuwe kennis te ontwikkelen is in 2016 een digitale kenniskring ingesteld voor het gehele netwerk van Present. Goedlopende projecten als Mix & Match, Meet & Connect en Meet & Eat in plaatsen als Utrecht, Zwolle, Deventer, Arnhem, Bollenstreek en Doetinchem zijn opgestart. Hierin werken asielzoekers en statushouders samen in een project, klussen Nederlandse vrijwilligers in het nieuwe huis van een vluchteling of nodigen ze een groep vluchtelingen uit om bij hen thuis te komen eten.

5. Programma's en Kenniskringen

Aan de slag & Umoja

Aan de slag

Present doet ook mee aan het project 'Aan de slag'; Vrijwilligerswerk voor asielzoekers en statushouders in de opvang van Pharos, het landelijke experticeentrum voor het toegankelijk maken van de gezondheidszorg o.a. voor migranten. Hierin wordt samengewerkt met o.a. het COA, VNG, Vereniging NOV en Vluchtelingwerk NL. Doel van het project is om te stimuleren, dat asielzoekers en statushouders als vrijwilliger aan de slag gaan in gemeenten verspreid over het land.

Enkele fondsen ondersteunen initiatieven die ervoor zorgen dat vluchtelingen mee kunnen doen aan de samenleving. Diverse Presentstichtingen maken hier gebruik van.

Umoja, kerk met beide benen in de buurt

Al sinds de eeuwwisseling heeft de met Present bevriende ontwikkelingsorganisatie Tear ervaring met het church and community development programma Umoja, ontwikkeld in Oeganda, Kenia en Tanzania. Enkele jaren geleden startte Tear met het vertalen en contextualiseren van het Umoja programma (umoja betekent 'saamhorigheid' of 'samen') naar de Nederlandse situatie. Daar is Present op

EEN INITIATIEF VAN TEAR & STICHTING PRESENT

ingehaakt. Het programma biedt kerken voor twee jaar inspiratiemateriaal en tools om met beide benen in de buurt te staan, en ook samen met de buurt problemen en armoede aan te pakken. Medio 2016 is de stichting Umoja Nederland officieel opgericht. Present Nederland heeft zitting in het bestuur met twee zetels, evenals Tear. Beide organisaties zijn hiermee de founding fathers van het materiaal en de methode. In dit partnerschap ziet Present mogelijkheden om duurzaam kerken te ondersteunen in hun ambitie een solidaire gemeenschap te zijn in hun buurt. Bij Umoja Nederland zijn diverse co-creators betrokken waaronder het Leger des Heils, het Platform Diaconale samenwerking van de GKV, NGK en CGK, Missie Nederland, Schulhulpmaatje, Micha Nederland, Vaa en CHE. In 2017 wordt het programma gelanceerd.

5. Programma's en Kenniskringen

Onze school is Present & Veranderdagen

Onze school is Present

Na het succesvolle project Ons Gezin is Present zijn nu ook basisscholen in beeld gekomen. Present kan deze scholen helpen bij de burgerschaps- en talentontwikkeling van kinderen. Ruim tien Present stichtingen, lokale basisscholen, VIAA Hogeschool (Lectoraat vormend onderwijs), scholenkoepel Verus en Present Nederland zijn in 2016 het traject 'Onze school is Present' gestart. In oktober vond de startbijeenkomst plaats en werden het uitvoeringsplan en de conceptmethodiek gepresenteerd. Deze methodiek wordt tijdens het project samen met scholen getest in samenhang met uit te voeren projecten. Het proces wordt in samenwerking met VIAA gemonitord en verwerkt in een nieuwe breed toepasbare methodiek, waar het hele Presentnetwerk op voort kan bouwen. De samenwerking voorziet in de wens van scholen om maatschappelijk betrokken te zijn en concreet invulling te geven aan burgerschapsvorming. Na een gewaardeerd seminar tijdens de Presentzaterdag haakte spontaan meerdere stichtingen aan. Het scholenconcept en bijbehorende methodiek wordt in het najaar 2017 gelanceerd.

Al eerder werd samen met Ark Media het thema burgerschapsvorming bij scholen onder de aandacht gebracht tijdens de Kinderboekenmaand oktober met het prentenboek Opa en oma gezocht van schrijfster Willemijn de Weerd. Dit boek is behulpzaam bij het bespreekbaar maken van het thema burgerschap met jonge kinderen.

Veranderdagen

Sinds 2012 werkt Present samen met Kerk in Actie aan de veranderdagen die tijdens de 40dagen tijd worden georganiseerd. In een aantal plaatsen is dit fenomeen niet meer weg te denken. Gemeenteleden staan stil bij het lijden van Jezus Christus en verbinden dit door iets te betekenen voor de ander in eigen omgeving. Samen met Kerk in Actie keken we tijdens een evaluatie terug en is er besloten om de Veranderdagen niet alleen meer mogelijk te maken tijdens de 40dagentijd, maar door het hele jaar. Vanwege de ervaringen die tot nu toe zijn opgedaan, worden deze niet meer landelijk aangestuurd, maar is het aan de lokale stichting om het op eigen wijze in te vullen. Het is een goede manier gebleken om als Present bij kerken binnen te komen en voor gemeenteleden betekent het een nieuwe manier om elkaar te leren kennen.

6. Samen Present Besturen

Dat Present groeit en zich ontwikkelt is het gevolg van het leervermogen van lokale stichtingen zelf, van de ondersteuning door Present Nederland en van lokale stichtingen die elkaar inspireren en ondersteunen. Het Presentnetwerk kan steeds meer gezien worden als een leer- en praktijkgemeenschap waar medewerkers en bestuursleden elkaar offline en online ontmoeten.

Nieuw: de Besturendag in november

Ieder jaar kwam de Presentraad in november een avond bij elkaar om terug te kijken op het jaar en het beleid en de begroting van Present Nederland te bespreken en vast te stellen. De opkomst was al die jaren niet eens heel slecht maar zelden werd deze vergadering als erg inspirerend ervaren. Het inzicht groeide dat het meer past bij Present als stichting om ruimte te bieden aan de energie die het werken met Present oplevert. Er is meer behoefte aan ontmoeting en uitwisseling van ervaringen en bespreken vraagstukken.

Daarom is op 19 november in Amersfoort de eerste Besturendag, als netwerkdag voor Presentbestuurders gehouden. De opkomst was uitstekend met 95 mensen die een vertegenwoordiging waren van 43 lokale stichtingen. Er werd een aantal workshops gegeven,

waaronder goed werkgeverschap, mogelijkheden en grenzen van het Presentconcept, het aangaan van partnerschappen, vergroten naamsbekendheid, financieel beheer en aansprakelijkheid.

Een belangrijk onderdeel was de bespreking van de invoering van het voorstel 'Bijdragen naar vermogen' van het bestuur van Present Nederland. Het nieuwe systeem houdt in, dat stichtingen geen vaste bijdrage betalen aan de landelijke organisatie, maar een bijdrage naar financiële draagkracht, 'vermogen'. Dit voorgestelde staffelsysteem, beschreven in een notitie, had groot draagvlak onder de stichtingen. De Besturendag werd als inspirerend, adviserend en verbindend ervaren. In principe zal deze dag voortaan jaarlijks, in november georganiseerd worden.

Bestuursregio-overleggen

Ook op andere manieren worden de contacten met lokale bestuurders onderhouden. Op diverse plaatsen in het land is een reeks bestuursoverleggen belegd voor lokale bestuurders. Doel is elkaar te informeren, ervaringen en tips uit te wisselen en voorkomende vraagstukken te bespreken.

6. Samen Present Service & ICT

Optimaliseren serviceniveau

Voornaamste drijfveer van Present Nederland is het bieden van betrokken dienstverlening aan het netwerk. Regelmatig zijn we bezig te kijken naar welke dienstverlening we, gezien onze capaciteit in combinatie met de behoefte van stichtingen, in ieder geval willen garanderen en zouden moeten aanpassen. Dit doen we altijd in samenspraak met de lokale stichtingen.

Rabobank

**Rabobank
Foundation**

ICT systemen

Belangrijk onderdeel is het versterken van de kennis- en informatiefunctie en het verder ontwikkelen van de ICT-organisatie. Er zijn voorbereidingen gaande om in 2017 te starten met een expertpool van mensen met ICT expertise, afkomstig uit de netwerken van lokale stichtingen. Binnen het Present netwerk is veel kennis en wordt ook veel kennis ontwikkeld. Het is goed om dit met elkaar te delen en het idee van 'Samen Present' te versterken. We willen dit graag faciliteren met goede ict-toepassingen. Begin 2016 is samen met lokale stichtingen Present een lijst gemaakt van alle verbeterwensen voor Presentnet waarvan mede door financiering door de Rabobank Foundation een groot deel dit jaar gerealiseerd kon worden. Het updaten van het 'interactieve handboek' van Presentnet houdt voorlopig de aandacht naast de ontwikkeling van verdere online toepassingen om een kennis delende organisatie te worden.

6. Samen Present

Present Academy

Het trainingsprogramma wordt steeds meer aangepast aan de vragen van lokale stichtingen en de ontwikkelingen in zorg en welzijn. Het jaarplan van Present Nederland, het projectplan Vrijwillig Dichtbij en de innovatieagenda vormen input voor de doelen en de invulling van de scholing. De doelgroepen van de Present Academy (scholing, training, ontwikkeling) zijn:

- Betaalde krachten, in dienst van de lokale stichtingen (coördinatoren en andere betaalde krachten).
- Vaste vrijwilligers (bestuursleden en vrijwilligers in het lokale operationele team, zoals groepenbegeleiders).

Het aanbod van trainingen en toerusting wordt online gedaan en daarnaast met fysieke trainingen. Steeds meer wordt kennis over een specifiek onderwerp via een webinar-omgeving aangeboden. De rol van Present Nederland is hierbij faciliterend en ondersteunend op basis van de behoefte van lokale stichtingen.

Training nieuwe coördinatoren wordt Basisopleiding Present

De training nieuwe coördinatoren is twee keer gegeven in februari en in juni. Dit omhelst een vierdaagse cursus van een trainer die goed ingevoerd is in Present. Aandachtspunten zijn het verzorgen van een Present

presentatie, het maken van een plan voor benadering van lokale kerken, maatschappelijke organisaties, bedrijven en fondsen. Het gaat in de cursus met name om het wegwijs maken in de achtergrond van Present en het concept met bijbehorende stappen. Een tweede deel vormt de communicatie en organisatie, fondsenwerving en Presentnet.

Vanaf oktober 2016 is op grond van behoefte gekozen voor een vernieuwde opzet. De training kent nu een flexibele modulaire opbouw en gaat als 'Basisopleiding Present' door het leven. De training is bedoeld voor nieuwe coördinatoren, maar staat ook open voor andere medewerkers en vaste vrijwilligers van Present. Zij kunnen hun eigen programma op maat samenstellen vanuit de aangeboden modules. Startende coördinatoren volgen in principe alle modules. Ook is het mogelijk om de basis weer op te halen en de gewenste modules te volgen.

6. Samen Present

Present Academy (2)

De basisopleiding

De Basisopleiding bevat de volgende modules:

- Basisprincipes van Present
- Effectief presenteren
- Plannen en plannen
- Persoonlijke effectiviteit
- Presentnet
- Inleiding fondsenwerving
- Inleiding communicatie

Introductie Presentnet

Voor beginnende gebruikers van Presentnet en medewerkers die het systeem beter onder de knie willen krijgen. De vele mogelijkheden die Presentnet biedt worden uitgelegd en besproken. Deze cursus is vier keer gegeven op diverse plaatsen in het land.

Training Werven, inzetten en binden van vrijwilligers

De training is voor coördinatoren die vanwege de groei van hun organisatie vrijwilligers inschakelen om het operationele team te versterken en om hen op de juiste plek in de organisatie te zetten, zodat ze in hun kracht gezet worden en voor langere tijd met Present verbonden blijven.

Succesvolle ontmoetingen begeleiden

De cursus is bedoeld voor groepenbegeleiders en gericht op ontmoeting, gelijkwaardigheid en impact. De uitkomsten van de kenniskring gelijkwaardigheid worden hierin meegenomen.

Training 'Leiding geven aan vrijwilligers'

Leiding geven aan vrijwilligers is een kunst. Deze training, die gegeven wordt door Frank Dijkstra gaat in op de verschillen in motivatie en competentie van vrijwilligers, en ook op diverse leiderschapstijlen. De training is tweemaal gegeven.

6. Samen Present Communicatie

Naamsbekendheid

In 2016 kreeg de naamsbekendheid van Present als belangrijk speerpunt veel aandacht. Cruciale vraag is, hoe we als Present door het ontwikkelen van betere contactroutines de binding van vrijwilligers aan Present kunnen versterken, zodat deze zich ontwikkelen tot ambassadeurs en donateurs. We werken hiervoor samen met het ervaren bureau WWAV. Er is gewerkt met de feedback van een klankbordgroep van lokale stichtingen met voorstellen voor een campagne en de aanpak van een social media traject. Op grond hiervan is allereerst is samen met een aantal lokale stichtingen een kernconcept opgesteld met een aantal stappen. Daarna zijn WWAV en Present met de concrete en praktische uitwerking aan de slag gegaan.

Social media campagne

Er zijn beelden gemaakt voor campagnes en communicatie met als doel te laten zien hoe je als vrijwilliger het verschil kunt maken in situaties van een hulpvraag die uitzichtloos lijken. In een social media plan is een strategie opgenomen om meer mensen met Present bekend te maken en intensiever te betrekken bij het werk van Present door middel van tijd en geld. De focus ligt primair op het netwerk van Facebook dat past bij het thema omzien naar elkaar. Het aantal likes is binnen een

paar maanden aanzienlijk gegroeid en het Facebook account van Present is geprofessionaliseerd en dit wordt overgedragen aan de lokale stichtingen wat erg wordt gewaardeerd.

In workshops worden lokale stichtingen op de hoogte gebracht van de kennis rondom het creëren van lokaal draagvlak door het inzetten van een zogenaamde customer journey, de contactroutines die aansluiten bij de ICT-infrastructuur.

Voor de fondsenwerving van Present Nederland zijn samen met WWAV de mogelijkheden besproken van particuliere fondswerving op de langere termijn bekeken.

In 2017 wordt het ingezette traject voortgezet, zodat zichtbare stappen gezet worden. Een andere stap is het ontwikkelen van een nieuwe folderlijn voor PR-doeleinden dat in april 2017 beschikbaar komt voor de stichtingen naast een aantal promotiefilmpjes.

We benutten onze relaties met de publieke omroep en maken gebruik van de enthousiaste achterban van de lokale stichtingen. Tijdens uitzendingen op Radio 5 zijn medewerkers van diverse lokale stichtingen aan het woord geweest met Andries Knevel over hun werk als Present en deelden ze hun verhaal met de luisteraars.

6. Samen Present Presentdagen

Presentdagen 2017

Op 20 en 21 januari 2017 vonden de jaarlijkse Presentdagen weer plaats op landgoed Zonheuvel in Doorn. Erik Dannenberg opende als nieuwe voorzitter de Presentzaterdag met een welkomswoord.

Vrijdag waren 129 Present medewerkers aanwezig en namen deel aan de 6 trainingen en seminars. Onderwerpen waren Crowdfunding, competenties, geloofwaardig spreken, grenzen stellen, teamwerk en van van éénmalige inzet naar langdurig commitment.

Op de Presentzaterdag waren 216 bezoekers die gebruik maakten van de aangeboden seminars en workshops. Het ging om Customer Journey, Umoja, Onze School is Present, Wederkerigheid, Present als partner voor bedrijven en het samenspel na de transitie. De aanwezigen gaven aan hier in de praktijk goed verder te kunnen.

Het beste idee van Present bracht vele inspirerende nieuwe ideeën op het podium en in de Bloopers was er weer veel herkenning. De ontmoeting, uitwisseling van ervaringen en wat het betekent om Present te zijn bleken ook dit jaar weer hoog te scoren bij de evaluatie.

6. Samen Present

Bruggenbouwer van het jaar

Kampen Bruggenbouwer van het jaar 2016

Aline Kramer van Present Kampen nam dit jaar de Bruggenbouwer bokaal mee naar huis als Bruggenbouwer van het jaar 2016. Present Nederland bood de drie genomineerden uit Amsterdam, Kampen en Purmerend een masterclass aan van Paulien Vervoorn, waardoor de presentaties boeiend naar voren werden gebracht.

Tastemakers

Tastemakers, een van de grootste spelers in de kerstpakkettenbranche in Nederland heeft Present uitgekozen als één van de goede doelen van hun Fair&Share kerstpakkettenlijn. Present en Tastemakers werkten samen met een unieke promotieactie om de lijn onder de aandacht te brengen van bedrijven waar lokale stichtingen mee samenwerken. Een mooie kans voor versterking van de relaties met bedrijven en voor vergroting van de naamsbekendheid.

We bevelen de Fair & Share kerstpakketten van Tastemakers van harte bij u aan. Ga voor meer informatie naar tastemakers.nl

Bedankt voor uw interesse!

Colofon | Inhoud en samenstelling: team Present Nederland

Stichting Present Nederland
Burgemeester de Beaufortweg 16
3833 AG Leusden

Tel: (033) 432 01 33
E-mail: info@presentnederland.nl
Url: presentnederland.nl

Bankrekeningnummer: NL27RABO0102687552
(t.n.v. Stichting Present Nederland te Leusden)
KvK-nummer: 05080144

